

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**

**DECIZIE**

04 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru

Judecători: Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie, Timofti Vladimir și Moraru Petru

judecând, fără citarea părților recursurile ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina și de avocatul Harghel Andrei în numele părții vătămate ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, în cauza penală în privința lui

**Cilibic Victor Anatolie**, născut la 24.09.1987, originar din or. Vadul lui Vodă și domiciliat în mun. Chișinău, bd. Dacia 9/1, ap. 53.

**Termenul de examinare a cauzei:**

*Prima instanță: 09.07.2014 - 11.12.2015;*

*Instanța de apel: 28.12.2015 – 17.03.2016;*

*Instanța de recurs: 06.05.2016 – 04.10.2016.*

**A C O N S T A T A T:**

**1.** Prin sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 11 decembrie 2015, Cilibic Victor a fost achitat de sub învinuirea adusă în baza art. 320 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

**2.** Pentru a pronunța sentința, în fapt, instanța de fond a constatat, că Cilibic Victor de către organul de urmărire penală a fost pus sub învinuire pentru faptul, că în temeiul procesului-verbal din 14.11.2013, activând în funcția de director executiv al Asociației Profesionale a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule (în continuare BNAA), a comis infracțiunea de neexecutare intenționată a hotărârii instanței de judecată, în următoarele circumstanțe: la 27.09.2013, în cadrul Adunării Generale Extraordinare a membrilor Biroului Național al Asigurătorilor Auto, a fost adoptată hotărârea privind excluderea ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA din

componenta membrilor cu drepturi depline ale BNAA, cu retragerea autorizației de a elibera certificatele internaționale de asigurări „Carte Verde”.

La 28.01.2014, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău a emis o decizie irevocabilă în cadrul cauzei civile nr. 3r-679/13, prin care s-a admis parțial cererea ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, de asigurare a acțiunii, și s-a dispus suspendarea executării hotărârii Adunării Generale Extraordinare a membrilor BNAA din 27.09.2013, privind excluderea ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA din componenta membrilor cu drepturi depline ai BNAA, cu retragerea autorizației de a elibera certificatele internaționale de asigurări „Carte Verde” până la adoptarea unei hotărâri definitive pe dosarul civil.

În acest sens, a fost emis titlul executoriu nr. 3r-679/13 din 28.01.2014 și inițiată procedura de executare nr. 11-13/2014 din 03.02.2014, prin care debitorul în persoana directorului BNAA Victor Cilibic a fost obligat ca în termen de trei zile de la primirea procedurii să execute cerințele documentului executoriu, fapt adus la cunoștință directorului BNAA Victor Cilibic la 07.02.2014.

Urmare a refuzului de a executa cerințele documentului executoriu menționat în termen de trei zile, la 07.03.2014 executorul judecătoresc Valentina Anghel a întocmit procesul-verbal nr. 011-13/2014 cu privire la contravenție, prin care a constatat, că în acțiunile directorului BNAA Victor Cilibic se conține contravenția prevăzută de art. 318 alin. (2) Cod contravențional „Neexecutarea hotărârii instanței de judecată”, a întocmit procesul-verbal contravențional, care a fost expediat în Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, pentru examinare.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău nr. 4-530/14 din 14.04.2014 Victor Cilibic a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (2) Cod contravențional, fiindu-i stabilită sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, ce constituie 4000 de lei, hotărâre menținută în vigoare prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02.06.2014.

Ignorând existența hotărârilor instanțelor de judecată și titlului executoriu, Victor Cilibic intenționat nu a executat decizia irevocabilă pe cauza civilă nr. 3r-679/13 a Curții de Apel Chișinău și Titlul Executoriu.

Potrivit învinuirii, acțiunile inculpatului Cilibic Victor au fost încadrate în baza art. 320 alin. (1) Codul penal, neexecutarea hotărârii instanței de judecată, adică neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale.

3. Nefiind de acord cu sentința au declarat apel acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura anticorupție Catan Sergiu și avocatul Harghel Andrei în interesele părții vătămate ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, ultimul declarând și apel suplimentar.

**3.1.** În apelul declarat acuzatorul de stat a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște pe Cilibic Victor culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în sumă de 250 unități convenționale.

În motivarea apelului procurorul a invocat următoarele argumente:

- prima instanța ilegal a adoptat o sentință de achitare în privința lui Cilibic Victor, deoarece soluția instanței de fond este în contradicție cu acțiunile inculpatului Cilibic Victor, care se manifestă prin neexecutarea directă a hotărârilor judecătorești de a restitui certificatele carte verde către ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, începând de la data de 28.01.2014 - decizia irevocabilă a Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău, prin care a fost anulată hotărârea BNAA de a suspenda activitatea ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA la eliberarea certificatelor carte verde. Inculpatul Cilibic Victor, având funcția de director BNAA, de la 28.01.2014 și până la 02.06.2014, intenționat refuza restituirea certificatelor carte verde către ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, acțiuni care vădit denotă atitudinea intenționată a acestuia de a ignora executarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 28.01.2014. Prin urmare, scopul acțiunilor și inacțiunilor inculpatului era de a nu executa hotărârea de judecată, care perfect se încadrează în latura subiectivă a componenței de infracțiune, prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal;

- în opinia acuzării, instanța de fond nu a apreciat just probele. Astfel, declarațiile martorilor R. Cherdivară, V. Anghel și părții vătămate V. Malcoci în coroborare cu documentele anexate la cauza penală, nemijlocit dovedesc că directorul BNAA Cilibic Victor de la 28.01.2014 și până la 30.05.2014 s-a împotrivit executării deciziei de judecată privind restituirea certificatelor carte verde către ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA;

- menționează că circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea imputată inculpatului nemijlocit indică asupra faptului, că în urma întocmirii procesului-verbal cu privire la atragere la răspundere contravențională și hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău privind sancționarea pentru neexecutarea deciziei Curții de Apel inculpatul Cilibic Victor dispunea de termen pentru executarea deciziei din 28.01.2014, însă a neglijat executarea hotărârilor.

**3.1.** În apelul declarat de avocatul Harghel Andrei, în interesele părții vătămate ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA s-a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște pe Cilibic Victor vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal.

În motivarea apelului avocatul Harghel Andrei a invocat următoarele argumente:

- sentința este ilegală, deoarece argumentele instanței sunt neîntemeiate, contravin prevederilor legislației și sunt în contradicție cu faptele constatate prin hotărârea judecătorească. Potrivit art. 320 Cod penal - neexecutarea hotărârii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale - nu prevede condiția rămânerii definitive a hotărârii de sancționare contravenționale, ci condiția aplicării sancțiunii contravenționale, care a avut loc nu la 02.06.2014 prin decizia Curții de Apel, după cum a constatat instanța, ci la 14.04.2014 prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău;

- prima instanță a confundat două noțiuni distincte și anume: 1) data aplicării sancțiunii, care de fapt este data emiterii hotărârii instanței de fond și 2) data rămânerii irevocabile a hotărârii de sancționare contravențională, care este de fapt data emiterii hotărârii instanței de apel și a interpretat eronat dispoziția art. 320 Cod penal - „după aplicarea sancțiunii contravenționale”, confundând-o cu data rămânerii definitive a hotărârii de sancționare contravențională;

- probele cercetate în ședințele de judecată au confirmat aplicarea sancțiunii contravenționale la 14.04.2014, neexecutarea intenționată a deciziei irevocabile pe cauza civilă nr. 3r-679/13 a Curții de Apel Chișinău, după data de 14.04.2014;

- consideră sentința ilegală, bazată pe presupuneri, interpretarea eronată a prevederilor legale, invocând că în speță se impune o sentință de condamnare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 au fost respinse ca fiind nefondate: apelul procurorului în Procuratura Anticorupție și apelul inițial și suplimentar a avocatului A. Harghel în interesul ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, fiind menținută sentința fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat, că în calitate de probe pentru confirmarea faptelor vinovăției inculpatului procurorul a invocat declarațiile martorului Veronica Malcoci, care activează în calitate de președinte al Comitetului de Conducere a ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, martorului Rodica Cherdivară, care activează în calitate de șef al Departamentului Juridic și Resurse Umane ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, Valentina Anghel care activează în calitate de executor judecătoresc, precum și procesul-verbal de percheziție efectuată la data de 16.06.2014 în biroul de serviciu al bănuitului Victor Cilibic, în cadrul căruia au fost depistate și ridicate procesele-verbale și corespondența dintre BNAA și ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA (f. d. 22-23, vol. III); procesul-verbal de ridicare a procedurii de executare de la executorul judecătoresc Valentina Anghel (f. d. 30, vol. IV), precum și procesul-verbal de ridicare a dosarului contravențional pe numele Cilibic Victor în baza art. 318 alin. (2) Cod Contravențional (f. d. 87, vol. IV).

Instanța de apel a cercetat declarațiile martorilor Malcoci Veronica, Anghel Valentina, Cherdivară Rodica, Ghinca Marina, Gorea Victor care au fost audiați în ședința instanței de fond. În ședința instanței de apel, martorul Anghel Valentina,

Cherivară Rodica, Glinca Marina, Gorea Victor au susținut declarațiile făcute anterior.

Instanța de apel a constatat, că fiind audiat în instanța de fond, inculpatul Cilibic Victor vinovăția nu a recunoscut și a declarat, că a activat în funcție de director executiv al Biroului Național al Asigurătorilor Auto, totodată fiind și membru al Consiliului de administrație al acestuia. Fiind audiat în ședința instanței de apel, inculpatul Cilibic Victor a susținut declarațiile făcute anterior și a comunicat instanței, că în conformitate cu decizia din 30.05.2014 a fost obligat de a transmite membrului Consiliului BNAA Serghei Maxim certificatele. În calitatea sa de membru al Consiliului de Administrație a optat contra transmiterii și a solicitat Consiliului de Administrație eliberarea certificatelor către ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA. Certificatele le-a predat la data de 30.05.2014. La data de 30.05.2014 nu era învinuit de comiterea contravenției sau nu era o decizie definitivă de sancționare pe acest caz. Decizia a fost eliberată la data de 02.06.2014. Nu a eliberat certificatele „Carte Verde” către ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, deoarece Consiliul nu a primit această decizie. După data de 14.04.2014 chestiunea a fost examinată în cadrul Consiliului de Administrare la care el a optat pentru transmiterea lor către ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, după care a făcut cunoștință cu hotărârea Consiliului de Administrare prin care a fost avertizat, că va fi sancționat dacă va elibera certificatele. La Curtea de Apel Chișinău a fost contestată decizia contravențională la data de 14.04.2014, iar la CEDO la data de 27.11.2014. La data de 30.05.2014 nu avea astfel de atribuții de a elibera certificate, iar Consiliul de Administrare i-a interzis să elibereze certificatele. A mai menționat că decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014 nu face trimitere la eliberarea certificatelor de carte verde, se făcea referire doar la suspendarea hotărârii Adunării generale a membrilor BNA din 27.09.2013.

Instanța de apel a verificat și probele materiale solicitate de către partea acuzării:

- ordonanța din 28.03.2014, conform căreia a fost respinsă propunerea OUP a DGUP S. Mitrofan de refuz în pornirea urmăririi penale și începerea urmăririi penale pe faptul dat în temeiul bănuielii rezonabile de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 335 alin. (3) lit. b) Cod penal. (f. d. 1, vol. I);

- plângerea părții vătămate Malcoci Veronica privind atragerea la răspundere penală a factorilor de decizie din cadrul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule pentru exces de putere și abuz în serviciu (f. d. 11, vol. I);

- decizia Curții de Apel Chișinău din 28.01.2014, prin care a fost suspendată executarea hotărârii Adunării Generale Extraordinare a membrilor Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din 27 septembrie 2013, privind excluderea ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA din componența membrilor cu

drepturi depline ai BNAA cu retragerea autorizației de a elibera certificate internaționale de asigurări „Carte Verde” (f. d. 21-24, vol. I);

- ordonanța de recunoaștere în calitate de reprezentant al părții vătămate Malcoci Veronica (f. d. 52, vol. I);

- ordonanță de recunoaștere în calitate de parte civilă a Directorului general ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA Malcoci Veronica. (f. d. 56-58. Vol. I.);

- Statutul Biroului Național al Asigurărilor de Autovehicule (f. d. 63-84, vol. I);

- proces-verbal din 07.02.2014, prin care executorul judecătoresc Anghel Valentina a constatat că de către Cilibic Victor (director BNAA) a fost prezentată copia Avizului de convocare din 04.02.2014, conform căreia pentru data de 14.02.2014, ora 16.00 va avea loc Adunarea Generală extraordinară a membrilor cu drepturi depline ai BNAA cu ordinea zi: examinarea titlului executoriu cu privire la suspendarea executării hotărârii Adunării Generale extraordinare a membrilor BNAA din 27.09.2013 privind excluderea ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” S A din componența membrilor cu drepturi depline ai BNAA cu retragerea autorizației de a elibera certificate internaționale de asigurare Carte Verde până la adoptarea unei hotărâri definitive pe dosar (f. d. 125, vol. I);

- procesul-verbal din 03.03.2014, prin care executorul judecătoresc Anghel Valentina a amânat controlul întru stabilirea faptului executării/neexecutării de către BNAA a titlului executoriu nr. 3r-379/13 din 28.01.2014 emis de Curtea de Apel Chișinău pentru data de 07.03.2014 orele 11.30 în legătură cu faptul, că conform art. 67 din Statutul AP BNAA Consiliul de Administrație poate adopta decizii în termen de maxim 3 zile, care urmează să examineze procedura privind eliberarea certificatelor Carte Verde ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” S.A. în care pentru data de 27.03.2014 orele 11.30 nu va fi adoptată o decizie în partea executării documentului executoriu menționat, vor fi aplicate prevederile art. 318 sau 319 Cod contravențional pentru neexecutarea hotărârii instanței de Judecată, dat fiind faptul că prin hotărârea Adunării Generale extraordinare a membrilor BNAA din 27.09.2010 (care a fost suspendată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28.01.2014) ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA a fost obligată să transmită BN soldul certificatelor Carte Verde. (f. d. 126, vol. I);

- hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2014, prin care Cilibic Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 318 alin. (2) Cod contravențional și i-a fost aplicată sancțiune contravențională în formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale (f. d. 210-218 vol. I);

- recursul din 20.05.2014 declarat de către Cilibic Victor împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2014. (f. d. 198 vol. IV);

- decizia Curții de Apel Chișinău din 02.06.2014, prin care a fost respins recursul ca nefondat (f. d. 215 vol. IV);

- proces-verbal de percheziție din 16.06.2014, efectuată în biroul serviciu a directorului BNAA Victor Cilibic, prin care a fost ridicate procesele-verbale a Consiliului de administrație al BNAA din 07.06.2014 (4 file), din 30.05.2014 (9 file), 20.05.2014 (9 file), 21.08.2013 (7 file), 06.09.2013 (8 file), 16.04.2013 (3 file), 27.09.2013 (5 file), 27.09.2013 (8 file), 28.10.2013 (5 file), 15.10.2013 (3 file), 01.11.2013 (9 file), cu Regulamentul cu privire la editarea eliberarea și emiterea certificatelor de origine „Carte Verde” din 01.11.2013 pe 6 file, din 14.11.2013 pe 7 file, din 12.12.2013 pe 5 file, din 14.12.2013 pe 5 file, din 28.01.2014 pe 9 file, din 14.02.2014 pe 11 file, din 31.03.2014 pe 5 file, din 03.02.2014 pe 7 file, din 25.03.2014 pe 5 file, din 04.04.2014 pe 3 file, din 18.04.2014 pe 4 file, (f. d. 22-23, vol. III);

- proces-verbal din 24.06.2014, de ridicare a dosarului contravențional ce a servit temei pentru emiterea hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău nr. 4-530/14 din 14.04.2014, în privința directorului BNAA Cilibic Victor, în copii autentificate, semnate, ștampilate, cusute și sigilate cu ștampila Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău pe 150 file., (f. d. 87 vol. IV);

- procesul-verbal de examinare a documentelor din 18.06.2014 (f. d. 242-243, vol. III);

- proces-verbal de examinare a procedurii de executare din 19.06.2014 (f. d. 75-79, vol. IV);

Instanța de apel a statuat, că prima instanță corect analizând și apreciind în cumul probele supra enunțate, a considerat că ele nu sunt suficiente pentru a stabili vina inculpatului Cilibic Victor în comiterea infracțiunii incriminate lui și a dispus achitarea lui pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a reținut, că soluția primei instanțe este corectă, deoarece după data de 02.06.2014 nu au fost întreprinse măsuri de punere în executare silită a actului judecătoresc, deci nu s-au constatat careva fapte de neexecutare intenționată sau eschivare de la executare a hotărârii instanței de judecată după aplicarea sancțiunii contravenționale așa cum reiese din dispoziția art. 320 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel, cercetând și apreciind probele administrate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenții, veridicității și utilității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, a conchis, că inculpatul corect a fost achitat, deoarece fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Conform art. 320 Cod penal, obiectul juridic al infracțiunii îl constituie relațiile sociale referitoare la asigurarea autorității hotărârilor judecătorești prin care se continuă înfăptuirea justiției. Obiect special secundar sunt relațiile sociale referitoare la drepturile cetățenilor, care se realizează prin executarea hotărârilor judecătorești.

Latura obiectivă a infracțiunii se realizează prin acțiune sau inacțiune. Acțiunea se manifestă prin împotrivirea persoanei obligate să execute hotărârea judecătorească care se exprimă oral sau în scris, încearcă să lovească sau lovește, exprimă amenințări persoanelor care execută hotărârea, interdicții, săvârșesc acte de corupere a persoanelor cu funcții de răspundere obligate să controleze ori să execute această hotărâre, indiferent dacă aceste acțiuni au avut loc la începutul, mai târziu, în cursul executării hotărârilor judecătorești. Inacțiunea persoanei poate fi exprimată oral sau în scris și prin ne întreprinderea acțiunilor necesare pentru executarea hotărârii judecătorești, considerând că hotărârea nu este corectă etc.

Prin noțiunea de hotărâri ale instanței de judecată se înțeleg hotărârile date de către instanță în cauzele civile, penale, contravenționale, contencios administrativ, intrate în vigoare și pasibile de executare.

În cazul în care se pune în executare o hotărâre de către alt organ jurisdicțional și se manifestă împotrivire la executare nu există componența de infracțiune prevăzută de acest articol.

Latura subiectivă se manifestă numai prin intenție directă. Făptuitorul conștientizează, că prin acțiunile sau inacțiunile sale nu execută intenționat sau se eschivează de la îndeplinirea hotărârii instanței de judecată și dorește acest rezultat. Motivele neexecutării intenționate influențează la încadrarea faptei în baza acestui articol.

Astfel, instanța de apel a reținut, că în urma cercetării probelor administrate s-a stabilit cu certitudine, că la data de 27.09.2013 în cadrul Consiliului de Administrație al Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule s-a dispus aplicarea față de toate companiile de asigurări sancțiuni prevăzute în Statutul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule (în continuare BNAA).

La aceeași dată, în cadrul Adunării Generale a BNAA a fost aprobată decizia de a exclude ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA din rândul membrilor cu drepturi depline a BNAA cu retragerea autorizației de a elibera certificate internaționale Carte Verde. Decizie care a intrat în vigoare la 10.10.2013. Totodată, Adunarea Generală a BNAA a obligat ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA să transmită până la 15.10.2013 soldul certificatelor Carte Verde nerealizate la data retragerii autorizației.

S-a mai constatat faptul, că în conformitate cu prevederile art. 42 din Statutul BNAA «Adunarea Generală este organul suprem de conducere al Biroului Național», iar deciziile și dispozițiile acesteia sunt obligatorii Consiliului de Administrație a BNAA în calitate de organ decizional. La data de 14.11.2013 prin decizia Consiliului de Administrație a BNAA, inculpatul a fost investit în funcția de Director Executiv al Biroului Național, fiind împuternicit conform procesului-verbal al ședinței cu drepturi și obligațiuni prevăzute de art. 76 și art. 77 din Statutul BNAA. Or competențele de la art. 76 și art.77 ale Statutului BNAA nu acordă drepturi

Directorului Executiv de a decide și/sau a asigura eliberarea sau neeliberarea certificatelor Carte Verde de la BNAA, aceste prerogative fiind lăsate la latitudinea exclusivă a Consiliului de Administrație al BNAA în virtutea prevederilor Regulamentului BNAA cu privire la editarea, primirea, eliberarea și evidența certificatelor de asigurare «Carte Verde» din 01.11.2013.

La acel moment era în vigoare Regulamentul BNAA cu privire la editarea, primirea, eliberarea și evidența certificatelor de asigurare Carte Verde, potrivit pct. 4.3 este indicat „în vederea ridicării certificatelor internaționale de asigurare Carte Verde” asigurătorul solicitant va înainta Consiliului de Administrație a BNAA o solicitare în acest sens cu anexarea documentelor prevăzute la pct. 2.2 din Regulament, iar pct. 4.4. din Regulamentul menționat stabilește „Consiliul de Administrație în termen de 7 zile din data înregistrării solicitării va examina solicitarea și va emite decizia cu privire la eliberarea în adresa solicitantului a certificatelor de asigurare internațională Carte Verde”. Cele menționate au fost confirmate de martorul Glinca M., care a mai precizat detaliat procedura eliberării certificatelor internaționale de asigurare Carte Verde, cât și organul responsabil. Mai mult ca atât aceste circumstanțe de fapt și de drept, nu au fost infirmate de martorii acuzării și de alte probe administrate la dosar. De asemenea martorul V. Anghel, a comunicat în instanța de fond faptul, că certificatele de asigurare internațională Carte Verde au fost transmise de către un membru al Consiliului de Administrație a BNAA spre depozitare la CA „Asito”. La fel și martorul R. Cherdivară, a comunicat instanței, că soldul de certificate de asigurare internațională Carte Verde a fost restituit la BNAA de către ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, potrivit deciziei Adunării Generale a BNAA, mai mult ca atât aceasta a indicat, că a înțeles, că membrii Consiliului de Administrație a BNAA nu i-au permis, inculpatului Cilibic Victor, de a elibera certificatele respective.

Instanța de apel a statuat, că învinuirea prezentată de acuzatorul de stat s-a bazat numai pe declarațiile martorilor acuzării, care conștientizau la momentul desfășurării procedurii de executare, faptul că decizia sub aspect legal de a elibera certificate internaționale de asigurare Carte Verde, aparținea în exclusivitate Consiliului de Administrație al BNAA, dar nu inculpatului în funcție la acel moment de director executiv al BNAA.

De asemenea, instanța de apel a menționat, că instanța de fond corect a aplicat speței date prevederile pct. 77 al Statutului BNAA potrivit căruia, directorul executiv realizează orice activități necesare pentru asigurarea activității BNAA, dacă acestea nu sunt rezervate Consiliului de Administrație sau Adunării Generale, prin urmare, obligația de a elibera certificate internaționale de asigurare Carte Verde aparținea în exclusivitate Consiliului de Administrație al BNAA potrivit prevederilor Regulamentului BNAA cu privire la editarea, primirea, eliberarea și evidența certificatelor de asigurare „Carte Verde” din 01.11.2013 în vigoare la acel moment.

În afară de aceasta, instanța de apel a reținut referitor la procedura de executare, că titlul executoriu nr. 3r-679/13 a fost remis în adresa executorului judecătoresc V. Anghel, care a inițiat la 03.02.2014 procedura de executare. Astfel, la 07.02.2014 executorul judecătoresc V. Anghel în procesul-verbal prin care a stabilit că „se amână controlul executării/neexecutării a titlului executoriu nr. 3r-679/13 din 28.01.2014 emis de către Curtea de Apel Chișinău pentru data de 17.02.2014, ora 13.00” după expunerea Adunării Generale Extraordinare a Membrilor BNAA cu referire la executarea titlului vizat, acesta, de fapt, a fost primul proces-verbal întocmit de executorul judecătoresc.

Ulterior, la 03.03.2014, executorul judecătoresc a întocmit procesul-verbal prin care a stabilit „Se amână controlul întru stabilirea executării/neexecutării titlului executoriu nr. 3r-679/13 emis de către Curtea de Apel Chișinău pentru data de 07.03.2014 ora 11.30” motivându-și constatarea prin: „în legătură cu faptul că conform art. 67 din Statutul BNAA Consiliul de Administrație poate adopta decizii în termen de maxim 3 zile care urmează să examineze procedura privind eliberarea certificatelor Carte Verde ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări SA””.

Instanța de apel a reținut, că cu toate cele menționate, la 07.03.2014, executorul judecătoresc Anghel Valentina s-a prezentat la sediul BNAA unde a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție pe numele lui Cilibic Victor în temeiul art. 318 alin. (2) Cod contravențional, pentru neeliberarea asigurătorului a certificatelor de asigurare Carte Verde, proces-verbal, care ulterior a fost remis Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău pentru aplicarea sancțiunii. Ulterior, Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, urmare a examinării demersului executorului judecătoresc a emis o hotărâre prin care l-a recunoscut vinovat pe Cilibic Victor de comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (2) Cod contravențional. La 15.04.2014 hotărârea menționată a fost atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, care la 02.06.2014 a respins recursul declarat, menținând în vigoare hotărârea primei instanțe.

De asemenea instanța de apel a reținut, că potrivit materialelor dosarului urmărirea penală a fost pornită în privința inculpatului Cilibic Victor la data de 20.05.2014 de către CNA, fiindu-i încredințată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal. Or, inițierea urmăririi penale de către organul de urmărire penală a fost dispusă anterior sancționării lui definitive în materie contravențională (02.06.2014), or, însăși acuzatorul de stat în apelul acestuia împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 11.12.2015 menționează, că la „02.06.2014 decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău, prin care directorul BNAA Cilibic Victor a fost recunoscut vinovat pentru neexecutarea deciziei de judecată din 28.01.2014 de a restitui certificatele Carte Verde”.

Instanța de apel a mai indicat, că potrivit dispozițiilor art. 320 alin. (1) Cod penal și art. 87 din hotărârea Curții Constituționale a RM nr. 13 din 11.06.2013

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 320 Cod penal nr. 985-XV din 18.04.2002, în redacția Legii nr. 173 din 09.07.2010 pentru modificarea unor acte legislative prevede, că după aplicarea primei sancțiuni contravenționale, este necesar a întreprinde din nou măsuri în vederea executării astfel încât la expirarea acestui nou termen, persoana să poată fi din nou trasă la răspundere pentru neexecutare intenționată sau eschivare de la executarea hotărârii care era obligat a o executa.

Din materialele dosarului instanța de apel a constatat, că la 13.06.2014 executorul judecătoresc Anghel Valentina a indicat „formal” un nou termen de executare a titlului executoriu și anume pentru data de 16.06.2014 orele 16.00 pentru a returna certificatele Carte Verde transmise BNAA de către ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA la data de 17.11.2013 prin procesul-verbal CF066-005/13 de constatare a stărilor de fapt întocmit de executorul judecătoresc Parfentiev Liliana (f. d. 72, vol. IV), ca ulterior la data de 16.06.2014 orele 16:32 să fie întocmit un proces-verbal întru stabilirea faptului executării/neexecutării de către BNAA a documentului executoriu nr. 3r-679/13 din 28.01.2014 și tot la aceeași dată și anume la 16.06.2014 orele 16:54 executorul judecătoresc Anghel Valentina să fie audiată în calitate de martor (f. d. 73, vol. IV), considerând că din punct de vedere fizic este imposibil executorul judecătoresc să se fi aflat în același timp în două locuri diferite și cu atât mai mult, că executorul judecătoresc Anghel Valentina cunoștea cu certitudine, că certificatele internaționale Carte Verde erau depozitate la sediul CIA „ASITO” S.A. în baza deciziei Consiliului de Administrație a BNAA din 30.05.2014 și a contractului de depozitare din 30.05.2014 încheiat de către Consiliul de Administrație a BNAA și CIA „ASITO” S.A., care, deținând calitatea de depozitare, poate fi obligată să elibereze certificate Carte Verde depozitate doar în baza deciziei Consiliului de Administrație a BNAA.

Prin urmare, instanța de apel a conchis, că în astfel de împrejurări, instanța de fond corect a concluzionat, că după 02.06.2014, data rămânerii în vigoare a hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2014 privind sancționarea contravențională a inculpatului Cilibic Victor, ultimul nu a avut acces și chiar posibilitate reală de executare a titlului executoriu, fiind pus în imposibilitatea directă și lipsit de dreptul de a mai exercita eliberarea certificatelor Carte Verde. Astfel, instanța de apel a conchis, că nu a fost demonstrată de organul de învinuire nici latura obiectivă, neexecutarea hotărârii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale.

Instanța de apel a concluzionat, că fapta inculpatului Cilibic Victor nu întrunește elementele infracțiunii prevăzută de art. 320 alin. (1) Cod penal și în privința lui corect a fost pronunțată o sentință de achitare, care este legală și întemeiată, iar acuzarea nu a prezentat probe obiective, pertinente și concludente privind vinovăția inculpatului Cilibic Victor în comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a menționat, că în sentința adoptată instanța a făcut o analiză profundă a tuturor probelor prezentate de către acuzatorul de stat și, apreciindu-le, a concluzionat despre neconfirmarea învinuirii aduse, iar în apelurile declarate de acuzatorul de stat și de avocatul Harghel Andrei în interesul părții vătămate ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA nu au fost prezentate careva probe sau argumente noi privind vinovăția inculpatului, doar fiind dată o altă apreciere probelor, pe care instanța de apel a considerat-o neîntemeiată și lipsită de suport probant motiv din care apelurile au fost respinse ca nefondate cu menținerea sentinței fără modificări.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, au declarat recursuri ordinare procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău Tăut Dorina și avocatul Harghel Andrei în numele părții vătămate ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA.

6.1. În recursul ordinar declarat, procurorul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei cu trimiterea cauzei la judecare în instanța de apel.

În motivarea recursului procurorul a invocat ca temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, indicând următoarele:

- acuzarea consideră, că decizia instanței de apel prin care a fost menținută sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11.12.2015 este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece, instanța de apel, având dreptul să reformeze sentința atacată în sensul casării soluției adoptate de prima instanță, nu a supus unei noi aprecieri probele administrate în cauza penală, astfel încât a mers pe ideea preconcepută a instanței de fond, care a statuat asupra nevinovăției inculpatului;

- prin probele cercetate în ședințele de judecată a fost dovedit pe deplin faptul, că inculpatul Cilibic Victor a comis infracțiunea de neexecutare intenționată a hotărârii instanței de judecată. Acțiunile inculpatului Cilibic Victor s-au manifestat prin neexecutarea intenționată a hotărârii judecătorești de a restitui certificatele Carte Verde către ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, începând de la data de 28.01.2014 (Decizia irevocabilă a Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău, prin care a fost anulată hotărârea BNAA de a suspenda activitatea ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA la eliberarea certificatelor Carte Verde);

- invocă că scopul acțiunilor și inacțiunilor inculpatului era de a nu executa hotărârea de judecată, care perfect se încadrează în latura subiectivă a componenței de infracțiune, prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal;

- instanța de judecată a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de neexecutare intenționată a hotărârii instanței de judecată, ori nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în apelul procurorului;

- vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită pe deplin prin faptele și probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în

instanțele de judecată, fiind indicate și ca motive ale apelului procurorului, iar instanța de apel nu s-a expus asupra lor, nu le-a apreciat, ori le-a apreciat eronat, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpatului;

- declarațiile martorilor R. Cherdivară, V. Anghel și V. Malcoci în coroborare cu documentele anexate la cauza penală nemijlocit dovedesc faptul, că *directorul BNAA Cilibic Victor de la 28.01.2014 și până la 30.05.2014 s-a împotrivit executării deciziei de judecată privind restituirea certificatelor carte verde către ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” S.A. Inculpatul Cilibic Victor dispunea de termen pentru executarea deciziei din 28.01.2014, însă a neglijat executarea hotărârilor;*

- instanța de apel a confundat două noțiuni distincte și anume: 1) data aplicării sancțiunii, care de fapt este data emiterii hotărârii instanței de fond și 2) data rămânerii irevocabile a hotărârii de sancționare contravențională, care este de fapt data emiterii hotărârii instanței de apel și *a interpretat eronat dispoziția art. 320 Cod penal - „după aplicarea sancțiunii contravenționale”, confundând-o cu data rămânerii definitive a hotărârii de sancționare contravențională;*

- menționează, că conform actului din 30.05.2014 certificatele Carte Verde a companiei ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA au fost predate benevol și unilateral de către Cilibic Victor către reprezentantul Consiliului de Administrație a BNAA Maxim Serghei. Astfel, în situația în care inculpatul, fiind conștient de faptul că este obligat să execute documentul executoriu 3r-679/13 și să transmită ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA certificatele Carte Verde, contrar obligațiilor sale și contrar deciziei judecătorești, a transmis benevol certificatele în cauza Consiliului de Administrare a BNAA, fapt ce confirmă că certificatele Carte Verde erau la dispoziția inculpatului, care intenționat nu le-a transmis ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA;

- nu s-a luat în considerație, că din *02.06.2014 până la 03.07.2014 data punerii sub învinuire inculpatul s-a eschivat de la executarea hotărârii care era obligat de a o executa;*

- instanța de apel a preluat concluziile formulate de prima instanță, fără a proceda la o apreciere proprie, specifică activității de judecare a apelului, lăsând fără argumentare fiecare din criticile invocate de apelant. Situația creată se egalează cu nerezolvarea fondului apelului și condiționează necesitatea casării deciziei instanței de apel pe motivele și temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de către procuror și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, de menținere a sentinței de achitare în privința inculpatului.

**6.2.** În recursul ordinar declarat, avocatul Harghel Andrei în numele părții vătămate ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, avocatul a invocat ca temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, indicând următoarele:

- instanța de apel în argumentarea deciziei nu s-a expus asupra motivului, referitor la *momentul aplicării sancțiunii contravenționale, ca o condiție obligatorie a răspunderii penale*;

- instanța de apel nu a apreciat și nu s-a referit la încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 octombrie 2014, cu toate că aceasta a fost menționată și în cererea de apel, în susțineri verbale și în lista probelor asupra carora s-a atras atenția instanței de apel;

- conform actului din 30.05.2014 certificatele Carte Verde a companiei ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA au fost predate benevol și unilateral de către Cilibic V. către reprezentantul Consiliului de Administrație a BNAA Maxim Serghei. În cererea de apel s-a solicitat a aprecia acțiunile lui Cilibic V., prin prisma faptului, că fiind conștient că este obligat să execute documentul executoriu nr. 3r-679/13 și să transmită ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA certificatele Carte Verde și că la 14.04.2014 i-a fost aplicată sancțiune contravențională, contrar obligațiilor sale și contrar deciziei judecătorești, a transmis benevol certificatele în cauză Consiliului de Administrație a BNAA. Instanța de apel a lăsat fără apreciere faptul ca Cilibic V. a transmis benevol certificatele în cauza Consiliului de Administrație a BNAA, creând astfel situația de a nu dispune fizic de certificatele Carte Verde;

- consideră, că odată ce V. Cilibic a fost recunoscut ca subiect ce urma sa restituie certificatele Carte Verde și potrivit pct. 77 lit. u) din Statutul BNAA atribuțiile respective revin acestuia în calitate de director al BNAA, fapte constatate prin hotărâre definitivă, instanța de apel ilegal a concluzionat, că aceste prerogative aparțin exclusiv Consiliului de Administrație a BNAA. Instanța de apel a făcut constatări diametral opuse constatărilor unei hotărâri definitive ale instanței de judecată și a stabilit eronat fapte în existența sau inexistența lor prin neluarea în considerare a probelor, care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora, prin ce a admis o eroare gravă de fapt;

- instanța de apel a confundat două fapte distincte, menționate în hotărârea judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2014 și anume: 1) editarea, primirea, eliberarea certificatelor Carte Verde presupune modalitatea primară de obținere a certificatelor Carte Verde de către membrii BNAA cu 2) predarea, primirea, păstrarea sau retransmiterea certificatelor retrase de la membrii excluși din BNAA. În speță fiind vorba despre retransmiterea certificatelor Carte Verde, deja achitate și devenite proprietate a membrilor BNAA;

- instanța de apel a denaturat fapte constatate prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 11.12.2015;

- atât instanța de fond cât și cea de apel formal au examinat probele din dosar și fără a le recunoaște inadmisibile ori combate prin alte probe, au făcut concluzii

contrare acestor dovezi prin ce s-au comis erori grave ce au afectat soluțiile instanțelor;

- invocă, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

7. Inculpatul Cilibic Victor a depus referințe privind opinia sa asupra recursurilor declarate, solicitând declararea inadmisibilității acestora ca fiind vădit neîntemeiate.

8. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Instanța de recurs ordinar verifică legalitatea hotărârilor atacate în limitele motivelor invocate de recurent în baza temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Colegiul lărgit menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În recursurile declarate procurorul și avocatul Harghel A. în numele părții vătămate ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA au invocat drept temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a*

*afectat soluția instanței”, Colegiul lărgit constată că, de fapt, recurenții critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.*

În acest sens Colegiul penal menționează, că criticele formulate au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și căroră aceasta le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în *pct. 5 al prezentei decizii*, referindu-se la toate motivele invocate în cererile de apel, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că hotărârea atacată a fost verificată și în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu s-au identificat și alte motive care să condiționeze casarea acesteia.

Ținând cont de cele menționate Colegiul lărgit conchide, că conținutul deciziei corespunde prevederilor legale sus-menționate, fiind oferite răspunsuri la toate motivele invocate în apelurile declarate.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă, că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, constatându-se lipsa temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, în recursurile declarate recurenții invocă ca temei de casare a hotărârilor judecătorești contestate faptul că *”instanța de apel nu a supus unei noi aprecieri probele administrate în cauza penală, astfel încât a mers pe ideea preconcepută a instanței de fond, care a statuat asupra nevinovăției inculpatului; prin probele cercetate în ședințele de judecată a fost dovedit pe deplin faptul că inculpatul Cilibic Victor a comis infracțiunea de neexecutare intenționată a hotărârii instanței de judecată; instanța de judecată a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de neexecutare intenționată a hotărârii instanței de judecată”*.

În acest sens, Colegiul lărgit consideră necesar de a menționa, că potrivit prevederilor art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei așa cum propun recurenții este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursurile ordinare este lipsită de suport legal.

Colegiul lărgit conchide, că reaprecierea probelor, în modul propus de către recurenți, nu se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, iar reaprecierea probelor nu poate fi efectuată de instanța de recurs, care verifică numai chestiunile de drept.

De asemenea Colegiul lărgit atestă, că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, fapt ce face ca concluziile despre achitarea lui Cilibic Victor de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 320 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, să fie juste și întemeiate.

Astfel, Colegiul lărgit constată, că decizia instanței de apel prin care a fost menținută sentința primei instanțe, corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Totodată Colegiul lărgit menționează, că învinuirea înaintată lui Cilibic Victor este una neconcretă, neclară, vagă, imprevizibilă și afectează dreptul inculpatului de a ști pentru ce faptă este învinuit, și în consecință dreptul acestuia la apărare.

În acest sens Colegiul lărgit atenționează, că potrivit prevederilor legale la art. 281 alin. (2) cât și în cele ale art. 296 alin. (2) Cod de procedură penală învinuirea adusă persoanei trebuie să fie clară, cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a faptei și consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Reieșind din cele menționate, instanțele judecătorești sunt obligate să verifice respectarea în această parte a exigențelor legale, ținând cont și de prevederile art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene, potrivit căruia - „... orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa”.

La caz este aplicabilă și jurisprudența în materie penală a Curții Europene, și anume, în cauza *Adrian Constantin vs. România*, Hotărârea din 12.04.2011, unde Curtea a subliniat încă o dată, “... rolul fundamental pe care îl are rechizitoriul, ca act de acuzare, reamintind faptul că paragraful 3 al articolului 6 din Convenție recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la încadrarea juridică a faptelor sale. *Informarea precisă și completă reprezintă o condiție esențială pentru a se asigura echitatea procedurilor.*”

În deplin acord cu cele enunțate, Colegiul lărgit reiterează, că rechizitoriul, în sensul art. 297 Cod de procedură penală, este actul de sesizare a instanței de judecată, care se întocmește după prezentarea materialelor de urmărire penală și care trebuie să cuprindă informații despre fapta incriminată persoanei în privința

căreia s-a efectuat urmărirea penală, adică, formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinovăției, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței impune ca **învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă**, deoarece instanța de judecată are obligația să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpatului în limitele determinate prin rechizitoriu. Or, în atare circumstanțe, se concluzionează, că data, locul și modalitatea acționării inculpatului în vederea săvârșirii infracțiunii imputate, trebuie întotdeauna să fie adusă la cunoștința părților, mai ales pentru a da posibilitatea inculpaților de a-și pregăti apărarea.

Colegiul lărgit menționează, că potrivit prevederilor alin. (1) art. 325 Cod de procedură penală judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, iar instanța de judecată nu este în drept să completeze învinuirea cu circumstanțe care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatului.

În acest sens, Colegiul constată că potrivit rechizitorului, lui Cilibic V. i-a fost incriminată neexecutarea intenționată a hotărârii judecătorești, infracțiunea fiind calificată în baza art. 320 alin.(1) Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 320 alin.(1) Cod penal, se pedepsește neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale.

Potrivit textului rechizitoriului, inculpatul Cilibic V. a fost sancționat contravențional prin hotărârea nr. 4-503/14 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău în baza prevederilor art. 318 Cod contravențional, hotărâre ce a fost menținută în vigoare prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02.06.2014, pentru neexecutarea Deciziei irevocabile pe cauza civilă nr. 3r-679/13 a Curții de Apel Chișinău și Titlul executoriu, și în continuare în rechizitoriu fiind indicat, că: **„Ignorând existența hotărârilor instanțelor de judecată și a titlului executoriu, Victor Cilibic, intenționat nu a executat Decizia irevocabilă pe cauza civilă nr. 3r-679/13 a Curții de Apel Chișinău și Titlul executoriu”.**

Astfel, Colegiul penal constată, că rechizitoriul nu conține informațiile obligatorii, stipulate în prevederile legale ce se referă la actele procesuale de punere sub învinuire, în acesta nefiind indicat, în special, care sunt acțiunile inculpatului, perioada săvârșirii acestora după sancționarea contravențională în baza prevederilor art. 318 Cod contravențional.

Mai mult decât atât, Colegiul penal menționează faptul, că rechizitoriul conține indicarea că n-au fost executate „cerințele documentului executoriu”, dar n-a specificat în ce constau aceste cerințe, limitându-se la indicarea că prin decizia Curții

de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014 s-a dispus suspendarea executării hotărârii Adunării Generale Extraordinare a membrilor BNAA din 27.09.2013.

Astfel, Colegiul penal consideră, că sunt neîntemeiate argumentele procurorului expuse în recursul declarat, precum că:

- **directorul BNAA Cilibic Victor de la 28.01.2014 și până la 30.05.2014 s-a împotrivit executării deciziei de judecată privind restituirea certificatelor Carte Verde către ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” S.A. Inculpatul Cilibic Victor dispunea de termen pentru executarea deciziei din 28.01.2014, însă a neglijat executarea hotărârilor;**

- **de la 02.06.2014 până la 03.07.2014, data punerii sub învinuire, inculpatul s-a eschivat de la executarea hotărârii care era obligat de a o executa.**

În acest sens Colegiul lărgit menționează, că rechizitoriul nu conține indicații cu privire la faptul, că executarea hotărârii constă în restituirea certificatelor Carte Verde către ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, nu este indicată careva perioadă de neexecutare intenționată a hotărârii de către inculpat după sancționarea contravențională, astfel Colegiul penal constată că **aceste acțiuni n-au fost incriminate inculpatului prin rechizitoriu, de aceea nu pot constitui obiectul judecării cauzei, depășind limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.**

Colegiul penal mai menționează, că neclaritatea învinuirilor aduse inculpatului în rechizitoriu se mai manifestă și prin faptul, că rechizitoriul nu indică în mod expres pentru ce perioadă se referă fraza expusă supra: „Ignorând existența hotărârilor instanțelor de judecată și a titlului executoriu, Victor Cilibic, intenționat nu a executat Decizia irevocabilă pe cauza civilă nr. 3r-679/13 a Curții de Apel Chișinău și Titlul executoriu”, astfel condiționând extinderea învinuirii și asupra pretinselor acțiuni de neexecutare care au fost deja sancționate contravențional.

Colegiul lărgit reiterează, că din analiza rechizitoriului se constată, că fapta infracțiunii, indicată în rechizitoriu nu cuprinde o perioadă concretă, diferită de împrejurările constatate în procesul contravențional, asupra cărora Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău s-a expus la 02 iunie 2014 printr-o decizie irevocabilă, prin care s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14 aprilie 2014, conform căreia Cilibic V. a fost sancționat în baza articolului 318. alin.(2) Cod contravențional cu amendă în mărime de 200 unități convenționale, ceea ce constituie 4000 lei.

În așa mod Colegiul lărgit constată, că în actul de învinuire n-au fost descrise acțiunile inculpatului privind neexecutarea intenționată a hotărârii instanței de judecată după finalizarea procesului contravențional și sanționarea definitivă a inculpatului în baza articolului 318. alin.(2) Cod contravențional, acuzatorul de stat nu a indicat ce acțiuni a întreprins învinuitul sau a refuzat să întreprindă pentru a putea efectiv să-i incrimineze învinuirea în baza art. 320 alin. (1) Cod penal.

Totodată Colegiul lărgit consideră justă concluzia instanței de apel care a reținut că soluția primei instanțe, care a statuat, că după data de 02.06.2014, data când hotărârea de sancționare a devenit definitivă, nu au fost întreprinse măsuri de punere în executare silită a actului judecătoresc, deci nu s-au constatat careva fapte de neexecutare intenționată sau eschivare de la executare a hotărârii instanței de judecată după aplicarea sancțiunii contravenționale, după cum reiese expres din dispoziția art. 320 alin. (1) Cod penal.

Mai mult decât atât, Colegiul penal menționează, că reieșind din practica judiciară constantă, sunt corecte concluziile instanțelor de judecată, că în speță puteau fi urmărite penal doar acțiunile inculpatului Cilibic V. comise după data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată de aplicare a sancțiunii contravenționale și anume data de 02.06.2014, când a fost emisă decizia Curții de Apel Chișinău.

Totodată, cu referire la acest argument al recursurilor, Colegiul lărgit conchide, că reieșind din faptul, că în rechizitoriu nu se conține descrierea acțiunilor inculpatului după emiterea hotărârii de sancționare contravențională în baza art. 318 Cod contravențional, precum și indicarea intervalului de timp în care se pretinde că au fost îndeplinite aceste acțiuni, în speță nu are relevanță stabilirea din ce moment s-ar fi calculat perioada în interiorul căreia acțiunile inculpatului ar fi fost sancționate penal.

Tot referitor la acest argument Colegiul lărgit susține concluzia instanței de apel care a indicat că potrivit dispozițiilor art. 320 alin. (1) Cod penal și art. 87 din hotărârea Curții Constituționale a RM nr. 13 din 11.06.2013 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 320 Cod penal nr. 985-XV din 18.04.2002, în redacția Legii nr. 173 din 09.07.2010 pentru modificarea unor acte legislative, prevede că după aplicarea primei sancțiuni contravenționale, este necesar a întreprinde din nou măsuri în vederea executării astfel încât la expirarea acestui nou termen, persoana să poată fi din nou trasă la răspundere pentru neexecutare intenționată sau eschivare de la executarea hotărârii care era obligat a o executa.

Colegiul lărgit de asemenea reține, că potrivit materialelor dosarului urmărire penală a fost pornită în privința inculpatului Cilibic Victor la data de 20.05.2014, fiindu-i încriminată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal, deși Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău s-a expus asupra legalității sancționării contravenționale în baza articolului 318. alin.(2) Cod contravențional a lui Cilibic V. numai la data 02.06.2014 printr-o decizie irevocabilă, prin care a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14 aprilie 2014.

Așa dar, Colegiul penal stabilește, că inițierea urmăririi penale de către organul de urmărire penală a fost dispusă anterior sancționării lui definitive în materie contravențională, prin urmare condiția obligatorie de constatare a

circumstanțelor infracțiunii în baza art. 320 alin. (1) Cod penal fiind din start viciată, nefiind delimitate circumstanțele constatate pentru care Cilibic V. a fost sancționat în baza articolului 318 alin.(2) Cod contravențional.

Colegiul lărgit subliniază, că potrivit dispoziției normei prevăzute la articolul 320 Cod penal și practicii judiciare constante, aplicarea sancțiunii contravenționale în baza articolului 318 alin. (2) Cod contravențional este o condiție obligatorie a răspunderii penale pentru neexecutarea hotărârii instanței de judecată, altfel spus răspunderea contravențională și răspunderea penală se aplică pentru neexecutarea aceleiași hotărâri judecătorești, cu condiția, că se aplică distinct, la perioade de timp și la împrejurări diferite, astfel încât să nu existe o suprapunere de acțiuni, ce determină răspunderea contravențională și răspunderea penală.

Concluzia respectivă se bazează pe practica CtEDO și motivele cuprinse în Hotărârea nr.13 din 11 iunie 2013 „Privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 320 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002, în redacția Legii nr.173 din 9 iulie 2010 pentru modificarea unor acte legislative”.

În acest sens, Colegiul lărgit menționează, că o abordare contrară într-o astfel de situație juridică, extinsă asupra ansamblului de rapoarte juridice - contravențional și penal, afectează grav principiul general privind procesul penal prevăzut la articolul 22 Cod de procedură penală, ce reglementează dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori, precum și principiul de bază a procesului contravențional, prevăzut la articolul 380 Cod contravențional, ce reglementează dreptul de a nu fi urmărit sau sancționat de mai multe ori.

Acest principiu de drept procesual-penal și de drept contravențional, pe lângă faptul că are o conotație constituțională (articolele 4, 21 și 25 din Constituție), are ca model normele pertinente statuate în Pactul internațional al Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile civile și politice, ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.217 din 28 iulie 1990 cu privire la aderarea R.S.S. Moldova la Declarația Universală a Drepturilor Omului și ratificarea pactelor internaționale ale drepturilor omului, care prevede în art.14 paragraful (7) că nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit pentru comiterea unei infracțiuni pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă în conformitate cu legea și cu procedura penală a fiecărei țări.

La fel acest principiu de bază al justiției penale, derivă și din normele statuate în art. 4 din Protocolul nr.7 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.1298 din 24 iulie 1997 privind ratificarea Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și a unor protocoale adiționale la aceasta, care stabilește că nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiasi stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau

condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat.

De altfel, acest principiu este consacrat în aceiași termeni și în articolul 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care prevede că nimeni nu poate fi judecat sau condamnat pentru o infracțiune pentru care a fost deja achitat sau condamnat în cadrul Uniunii, prin hotărâre judecătorească definitivă, în conformitate cu legea.

Instituirea principiului *non bis in idem*, prevăzut în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, a constituit o obligație a statului, de aceea legiuitorul a înglobat acest principiu fundamental în legislația pertinentă a Republicii Moldova.

În acest context, prin adoptarea Legii nr.985 din 18 aprilie 2002 privind Codul penal al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.104-110, art.447), în legislația penală națională a fost introdus acest principiu la articolul 7 alin.(2) din Codul penal care statuează, că nimeni nu poate fi supus de două ori urmării penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă.

În același timp, prin adoptarea Legii nr.122 din 14 martie 2002 privind Codul de procedură penală al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.104-110, art.447), în legislația procesual-penală a fost introdus principiul respectiv, la articolul 22 din Codul de procedură penală, care prevede că nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă.

Reieșind din cele expuse supra, din studiul comparativ al principiului statuat la art. 22 din Codul de procedură penală și la art. 7, alin.(2) din Codul penal, prin prisma normelor din art. 4 paragraful (7) din Pactul internațional al Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile civile și politice, din art. 4 din Protocolul nr.7 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și din art. 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, raportat la cauza penală examinată, Colegiul lărgit consideră, că soluția instanței de apel se întemeiază pe jurisprudența națională și a CtEDO, ce statuează că în cazul încălcării normelor procedurale ce afectează dreptul persoanei la un proces echitabil, statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de parchet și instanța de judecată și acele erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

În concluzia celor expuse, Colegiul lărgit atestă, că temeiurile de drept invocate de recurenți, prescrise la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar la judecarea cauzei în ordine de apel instanța a respectat prevederile legale relevante, motiv pentru care Colegiul lărgit conchide, că asupra recursurilor

în cauză urmează să pronunțe soluția prevăzută de la art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală – respingerea recursurilor ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

#### **DECIDE :**

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina și de avocatul Harghel Andrei în numele părții vătămate ÎM CA „GRAWE CARAT Asigurări” SA, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, în cauza penală în privința lui **Cilibic Victor Anatolie**, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia integrală pronunțată la **18 noiembrie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Timofti Vladimir

Moraru Petru